

Konec sanj o DN

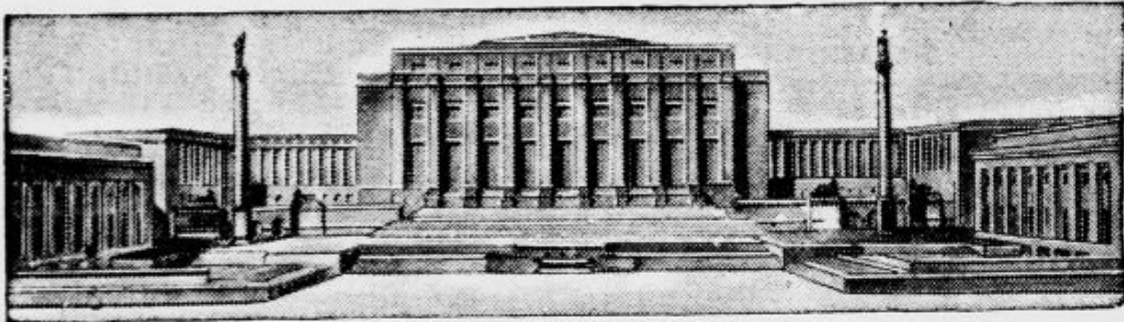
Ob stotem zasedanju ženevske ustanove — Pred osemnajstimi leti in danes — Trideset držav vlada 70 odstotkom zemlje

Dne 17. januarja 1920. se je sestal prvi svet Društva narodov v Ženevi pod predsedstvom Francoza Leona Bourgoisa. 17. januarja 1933., torej točno osemnajst let pozneje, se sestane stoti svet te mednarodne ustanove in svet pod predsedstvom francoskega državnika, zunanjega ministra Yvona Delbosa. Prepričani bi bili, če bi hoteli vzporediti prvi in stoti sestanek, govoriti o razočaranih upih in sanjah. Trdno stoji vsekakor to, da je upanje v zvezo vseh narodov na svetu za sedaj brez pomena in da se bo 17. t. m. Društvo narodov sestalo v trenutku svoje najtežje krize.

Po izstopu Italije in San Salvadorja in po vstopu Egipta v teku lanskega leta pripada Društvu narodov še 57 držav. Če jih približno pogledamo, lahko rečemo, da je še med temi 13 labilnih in da bodo te danes ali jutri Društvo narodov nedvomno zapustile. To so Albanija, Čile, Gvatemala, Haiti, Kuba, Nikaragua, Panama, Paragvaj, Peru, Urugvaj, Venezuela, predvsem pa Portugalska in Poljska. Poljska je že zagrozila s svojim izstopom, če bi si Društvo narodov pridržalo pravico do različnih »paktove«, namreč pravico do doktrine miru.

Tudi stališče Portugalske je v tem pogledu dovolj nedvoumno. Če označimo nadalje vedenje Argentine, Bolivije, Letonske in celo Irske za sumljivo, pa ostane vendarle še 25 do 30 držav, ki vidijo v Društvu narodov več nego samo organizacijo za neodločno kolebanje na dve strani, ki ustvarja s tem kolebanjem samo še hujšo napačnost v mednarodnem svetu. Če bi se tem državam priključile še Zedinjene države, tedaj bi dobili namesto zveze z nad 50 držav brez vsake vere in sloge organizacijo kakšnih 30 trdno organiziranih držav.

Teh 30 držav vlada kakšnim 70 odstotkom zemlje. Gospodarsko in vojaško razpolagajo s petkrat večjo silo nego države, ki so po sedanjem stanju ideološko drugače usmerjene in bi v pravem Društvu narodov, kakor si ga zamišljajo poborniki svetovnega miru, ne imele obstanka. Položaj ob 100. zasedanju sveta Društva narodov, če pogledamo stvar s te strani, torej še daleč ni tako obupen, kakor je videti na prvi pogled. Lahko bi se zaokrenil vsekakor v boljšo smer. Seveda pa je vprašanje, v koliko je sedanje Društvo narodov še sposobno, da bi se nagnilo na pravo stran...

Palača Društva narodov v Ženevi

Če padeš, padl mehko!

Akrobacije v dnevih poledice

Doba poledice sili človeka, da posveti svojo pozornost tudi temu, nekoliko zanemarjenemu vprašanju zimske higijene.

Poledica zahteva od človeka naravnost akrobacij, to je sposobnosti, da obvlada svoje telo, ki v vsakdanjem poklicnem življenju utrdeva in okrneva, v najbolj čudnih legah. Če že padeš, tedaj moraš tako rekoč mehko pasti.

Sprostitev mišičevja je po mnenju telovadnih strokovnjakov ena izmed poti do

telesne lepote, istočasno, po mnenju sportnih učiteljev in sportnih fiziologov, pa tudi pot do tega, da si v primeru padca obvaruješ kosti.

Med dobro treniranimi mojstrskimi skakci smučarji so kostolomi zato zelo redka stvar, tudi če sportniki padejo. To nam daje za dobo poledice dober nauk: Pripravljen moraš biti na vse, svojih mišic ne smeš prenapenjati in potem ti tudi padec ne bo mogel škodovati.

Štiri leta v Aziji

Povratak nemškega raziskovalca Filchnerja — Hudo ujetništvo, iz katerega je pomagal nemškemu učenjaku angleški konzul

Po štiriletni odsotnosti se je vrnil v Evropo znani nemški potovalec po Aziji dr. Wilhelm Filchner, nosilec lanske nemške državne nagrade za znanstveno delo. V Napoliju, kjer se je ustavil, je danes 60-letni učenjak častnikarjem poročal zanimive stvari o svojih doživljajih v Osrednji Aziji. Njegovo potovanje v tisti del zemlje je bilo kakor prvo njegovo potovanje pred 12 leti magnetskim meritvam in odkrivanjem zemeljskih zakladov Osrednje Azije.

Z velikanskimi težavami je Filchner, ki so ga njegovi spremljevalci ponovno pustili na cedilu in ki so ga ponovno ogradili tudi razbojniki, obiskal tungsansko prestolnico Kotan. Ker ni imel nobenega potnega lista, so ga tam vtaknili v ječo. Kmalu potem se je Tungsanska zapela v vojno, nje »padišah« je odšel s svojimi četami in Filchnerja je dobil v roke padišahov namestnik, ki je z učenjakom in njegovimi spremljevalci ravnal slabše nego s psi. K sreči je tedaj prispel v Kotan angleški konzul iz Kašmirja in Filchnerju je uspelo, da mu je šepnil nekoliko besed.

Na ta način so za Filchnerjevo usodo zvedeli v Nemčiji, kjer so mislili, da je raziskovalec že davno mrtve, in takoj so se organizirale pomožne akcije. Nekega dne, ko so bili ujetniki že na robu obupa in so se vsak trenutek bal, da jih bodo v ječi zastrupili, so prejeli ukaz, naj mesto zapuste v dveh urah. Vsi velblodi in konji ekspedicije so bili med tem poginili. S petimi mezi, ki jih je v naglici zbral, je Filchner v 30-dnevem pohodu prekorčel 5000 m visoko gorsko verigo Himalaje. Edini domači spremljevalec, neki Tunganec, je bil v tem času trikrat pokusil umoriti Filchnerjevega belega to-

variša Heinricha Haacka. Vsi razcapani, napol mrtvi od gladi in bolni so Filchnerjevi moške na zadnje prispeli na indijska tla.

Filchner pravi, da je mogel navzlic vsem oviram vendarle v redu izvršiti svoj znanstveni program. Vsa Osrednja Azija je danes v magnetskem pogledu raziskana. Jeseni odpotuje Filchner v Indijo, kjer bo nadaljeval svoje delo. Najprvo pa bo moral v Berlinu pod operacijski nož, kajti ob nekem padcu z velbloda je dobil poškodbo na tilniku in v notranjih organih.

Novi ameriški poslanik v Londonu

Ameriška vlada je imenovala za svojega novega poslanika v Londonu znanega finančnika Kennedyja, osebnega prijatelja predsednika Roosevelta. Temu imenovanju pripisujejo evropski diplomati dalekosežen pomen.

Po poroki v Atenah

Grški prestolonaslednik princ Pavel s svojo nevesto Frideriko Luizo

Oranžno cvetje iz Doorna, mirta iz Windsorja
Še nekaj zanimivih podrobnosti o nedeljski poroki v Atenah

Naknadno poročajo še nekatere podrobnosti o poročnih svečanostih v Atenah. Cerkevne ceremonije po pravoslavnem obredu se je udeležilo trideset metropolitov in škofov. Po ceremonijah je moral ženin z nevesto trikrat izmenjati poročne prestance.

Med ceremonijo je bila vpletena tudi »sveti igra porokov« po preroku Izaiji. Metropolit je prijel prestolonaslednika za levo roko, princ Pavel pa je držal nevesto z desnico. Tako sta šla ženin in nevesta parkrat pred oltarjem sem in tja. Cerkovni zbor in duhovniki so ves ta čas prepevali psalme Izaijeve.

Šele v kraljevem gradu je bila podpisana poročna listina, in sicer jo je podpisal prvi

kralj Jurij II. potem pa ministrski predsednik Metaxas, justični minister, metropolit stolnega mesta Aten in atenski župan. Na kraljevem gradu je bila potem še poroka po evangelijskem obredu, katero je izvršil pastor. Nevesta je nosila pri poroki obleko iz plave svile z belim hermelinom. Obleka je bila pokrita s krasnimi čipkami. V temnih laseh je nosila princesa vrnček iz oranžnega cvetja ter mitrovih vejic. Oranžno cvetje so poslali nalašč za to priliko iz vrta bivšega cesarja Viljema v Doornu, dotim je prispelo mirtino cvetje iz Windsorskega gradu v Angliji. Z istega vrta so vzeli svojčas mirtino cvetje za poroko angleške kraljice Viktorije.

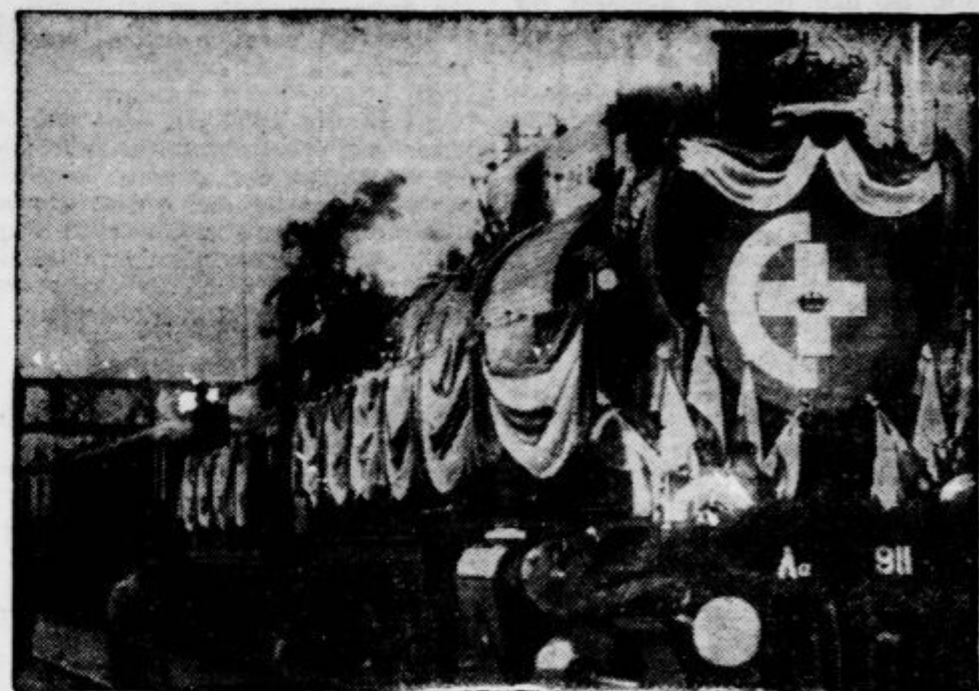
Nagrada za izsleditev ugrabiteljev

Država New Jersey v Ameriki je bila svojčas razpisala nagrado za izsleditev ugrabiteljev Lindberghovega prvorojenca. Nagrada je znašala 35 tisoč dolarjev. Zdal poročajo, da je bila ta vsota v celoti izplačana in sicer so jo razdelili med več oseb. Največji del, 7500 dolarjev, je prejel lastnik benecinske črpalke Walter Lyle iz New Yorka, ki je prvi spoznal bankovec, s katerim je Bruno Richard Hauptmann plačal bescin. William Allen, sofer tovornega avtomobila, s katerim so odpeljali truplo Lindberghovega sinčka, je prejel 5000 dolarjev. Ostanek je bil razdeljen na manjše vsote, s katerimi so bile nagrajene še druge osebe, ki so pomagale odkriti sledove za ugrabitelji Lindberghovega otroka.

Podgane nadlegujejo svetovno razstavo

Francoska vlada je, kakor smo poročali, sklenila, da se pariška svetovna razstava ne odpre več. Do 25. decembra bi bili morali razstavljalci izprazniti vse paviljone, tega termina pa so se držali samo nekateri, tako da razstavnici prostori pred koncem tega meseca ne bodo prazni. Preden ne spravijo vseh razstavnih predmetov stran, ne morejo misliti tudi na to, da bi zgradbe podirli. O palači izumov pišejo pariški listi, da jo bodo razdri in postavili znova ob Versailleskih vratih. Interesirani krogi se trudijo, da bi se ohranila tudi zgradba francoske zračne plovbe. Med tem so podgane, ki dole na razstavnem prostoru dovolj hrane »gospodariče položaj« in pretijo, da postanejo neznasna nadloga za prebivalce okoliških hiš.

Ta vlak je pripeljal nemško princeso na Grško

Bogato okrašen z zastavami je pripeljal poseben vlak prošil teden v Atene grškega prestolonaslednika, ki je šel v Nemčijo po svojo nevesto, princeso Frideriko Luizo

Rumunski Rothschild pregnan

Max Ausnit, rumunski kralj železa, se je preselil v London

Politične spremembe v Rumuniji, ki so imele že v prvih dneh po nastopu nove vlade močno uspešno gibanje za posledico, so se odražale tudi moža, ki mu je bil kralj Karol doslej vedno naklonjen. To je Max Ausnit, »rumunski kralj železa« ali »bukareštanski Rothschild«, kakor so ga imenovali. Svoje stalno bivališče je iz Bukarešte preložil v London.

Oče rumunskega oboroževalnega magnata je bil majhen železninar, ki se je preselil na Rumunsko in je v Galacu odprl trgovino, ki je kmalu izvrstno delala. Njegov sin Max je kupil največjo rumunsko tvornico za fino pločvino in je znal angleško oboroževalno trdiko Vickers zainteresirati za svoja podjetja. Danes je Ausnit lastnik največjega rumunskega podjetja, Reschica. Bil je v stalni zvezi z Beaverbrookom in Armstrongom in

njegove delavnice so dobivale največja državna naročila.

Ausnit pa ni bil samo rumunski mogotec. Poznali so ga tudi v Angliji in Franciji. V njegovih loviščih so se sestajali ministri in se pomenkovali z njim o najbolj zapletenih ter najkopičevjih vprašanjih visoke politike. Čeprav je v zadnjem času prestopil iz židovske v katoliško cerkev, da bi se mogel poročiti z mlado damo iz najboljše bukareštanske družbe, je dobival iz nacionalnih in antisemitskih rumunskih krogov neštete grozilne dopise. Rumunski vojskosi napadi so ga nazadnje pripravili do tega, da se je preselil v London. Seveda to imela ta preselitev vodilnega rumunskega industrija vsakomur posledice tudi za rumunsko gospodarstvo.

Kotel se je razpočil

V neki tvornici maslač pri Toulousu je te dni eksplodiral kotel. Dva kurjača sta bila ubita, trije pa močno ožgani. Eksplozija je uničila več objektov v bližini kurilnice.

Dvanajst ruskih ladij zamrznilo

Dvanajst ruskih ladij, in sicer štirje ledolomilci in osem trgovskih parnikov je po vseh iz Moskve zamrznilo v bližini Novosibirskih otokov. S temi ladjami se je vozilo tudi 1200 potnikov, zaradi katerih so Rusi v velikih skrbih.

Operacija danske kraljice

Danska kraljica Aleksandra se je morala pred nekaj dnevi podvreči ponovni operaciji v trebušni votlini. Posežek je uspel.

A NEKDOTA

Maxa Regerja je povabila neka prijateljska družina za botra h krstu otroka. Skladatelj se je popeljal ob bogato založeni mizi ter je pojedel posebno ogromno količino kaviarja. Mladi materi je bil vsč Regerjev tek in je obljubila umetniku, da mu bo postregla pri krstu naslednjega otroka s celim sodom kaviarja. Minili sta dve leti po tem dogodu, a otroka še vedno ni bilo. Reger pa se je spomnil obljube in je poslal zakonocema ponovi brzojav: »Lenobi, požurite se, jaz že čakam na kaviar!«

VSAK DAN ENA

»Takole stojd vam ne morem dati odgovora na zastavljeno vprašanje.«
»Prosim, tukaj imate stol, pa izvolite se-
st!«
(»Tidens Tegn«)

HOLANDSKA PREŽIVLJA URE VELIKEGA PRIČAKOVANJA

Vsa Holandska pričakuje v najbližjih dneh poroda prestolonaslednice, princese Julijane. Na levi baterija, ki bo oznanila prebivalstvu v prestolnici rojstvo prince ali princese — Na desni dojlje, ki jim bo poverjena skrb za novorojenca

